

VÖÖRKEELSE¹ KIRJANDUSE TÄHESTIKKATALOOG
Ladina tähestikus

- I. KATALOOGI ÜLESANNE
1. Kataloog on kasutamiseks lugejatele ja raamatukogutöötajatele.
  2. Kataloog võimaldab leida vöörkeelset kirjandust (alates ilm.a. 1945).
  3. Kataloog annab vastuse järgmistele küsimustele:
    - a) kas raamatukogus leidub konkreetset vöörkeelset teost, mille bibliograafilised andmed on teada? Missugused trükid sellest on olemas?
    - b) kas raamatukogus leidub teatud autori (vöi kollektiiv autori) töid vöörkeeltes ja missuguseid?
    - c) missugused teosed on olemas teatud isiku vöi kollektiivi kohta?
- II. ASUKOHT Kataloog asub kataloogisaalis.
- III. SUURUS Kataloog asub kataloogikappides 175 kastis. Kaartide arv (seisuga 1.jaan. 1985) on 67660. Aastane juurdekasv umbes 4000 kaarti.
- IV. SISU
1. Keele järgi - teosed, mis sisaldavad tervikuna vöi paralleelselt vöörkeelset teksti².
  2. Ilmumiskoha järgi - olenemata ilmumiskohast.
  3. Ilmumisaasta järgi - alates 1945. aastast. (välisdissertatsioonid alates 1969.a.).
  4. Raamatute tüüpide järgi - olenemata raamatu tüübist.
  5. Trükiste laadide järgi - raamatud, välisdissertatsioonid, perioodilistes jätkväljaannetes ilmunud monograafiad, kaardid, sepa-raadid, Eestis ilmunud preprintid, mikrofilmid. (Ei peegeldu käsikirjad, noodid, Nöukogude Liidus ilmunud preprintid).
  6. Fondide järgi:
    - a) vöörkeelset kirjandust sisaldavad fondid, välja arvatud reserv-, vahetus- ja varufond; erifond; KHO käsikirjade fond.
    - b) öpperaamatukogu kirjandus, mis on ilmunud 1972. aastal vöi hiljem.
    - c) erialaraamatukogude kirjandus, mis on saabunud alates 1972. aastast.

¹ incl liiduvabariikide ladinatähelised keeled

² vt.juhendit: Mitmekeelsed teosed, 1978, kinnitatud TRÜ TR kataloogimiskomisjoni poolt.

V. KIRJE

Kirjed koostatakse vastavalt kirjereeglitele. Alates 1950.a. kasutatakse "Единые правила описания произведений печати для библиотечных каталогов. Ч. I. Вып. I. Описание книг." koos hilisemate täiendustega.

1. Põhikirjed - koostatakse igale väljaandele autori, kollektiivautori või pealkirja järgi. Autori või kollektiivi nimi pealdises on alati ühtses vormis.¹

2. Täiendkirjed - koostatakse vastavalt ühtsetele kirjereeglitele ning juhendile: Täiendkirjed TRÜ TR võrkeelse kirjanduse alfabeetilisest kataloogis, 1973.a., Juhendit kinnitatud TRÜ TR metoodika nõukogu poolt; täiendatakse vastavalt raamatukogu vajadustele. Koostatakse täiendkirjed:

I. Isikutele

1. Kaasautoritele
2. Koostajale
3. Toimetajale
4. Ümbertöötajale
5. Autorile koos pealkirjaga

II. Kollektiividele

III. Personalia

IV. Pealkirjadele

Täpsemalt vt. eelpool mainitud juhendit.

3. Individuaalkirjed - koostatakse jätkväljannetes ilmunud monograafiatele² ning mitmekõiteliste teoste individuaalautori või -pealkirjaga üksikutele köidetele.

4. Seeriakirjeid koostatakse piiratult.

Nende loetelu vt. metoodiliste otsuste kartooteek.

¹ Vt ka juhendeid: Kirje pealdis võrkeelse kirj.alf.kataloogis eri rahvustest autorite ja eri maade kollektiivide puhul, 1972, kinnitatud TRÜ TR metoodika nõukogu poolt; Autori nimi kirje pealdises: Metoodilised Soovitused ladina tähestikus võrkeelse kirjanduse kataloogijaile/ Koost.E.Loorits. - Tartu, 1985. - 81 lk.

² Koostab perioodika osakond vastavalt juhendile: Jätkväljannete individuaalkirjed, 1984, kinnitatud TRÜ TR kataloogimis komisjoni poolt.

5. Viitekaardid - koostatakse isiku või kollektiivi nime erinevatelt vormidelt (nimemuutus, pseudonüüm) kataloogis kasutatavale nime vormile¹.

- koostatakse ilukirjandusliku teose pealkirjale. Alates 1968.a. paljundatakse kaardid elektrograafilisel teel. Ainult viitekaardid (teatmekaardid) paljundatakse kirjutusmasinal. Kõik vanemad kaardid on kirjutatud käsitsi või masinal.

VI. ORTOGRAAFIA Kirjes kasutatakse teose ortograafiat. Kirje märkused on eesti keeles.

VII. KIRJE
VORM

Kataloogis on kasutatud põhiliselt 4 erinevat kirje vormi:

1. 1950-1973.a. - ühtsete reeglite¹ järgi.
2. 1974-1978.a. - täiendatud ja parandatud ühtsete reeglite järgi.
3. Alates 1978.a. 1.aprillist - ГОСТ 7.1-76.² järgi.

Vanade kaartide ümberkirjutamisel säilitatakse endine kirje vorm.

VIII.KATALOOGI
ÜLESEHITUS

1. Tähestik. Kataloog on üles ehitatud järgmise tähestiku alusel:

a b c č d e f g h i j k l m n o p q r s
š t u v w x y z ž ō ä=ae, õ=oe, ü=ue

Muid diakriitilisi märke(á, ē, ø, ū jne.) ei arvestata.

2. Järjestamine. Kaardid järjestatakse autorite ja autorita teoste pealkirjade alfaabedis vastavalt ühtsetele reeglitele "Единые правила описания произведений печати для библиотечных каталогов. Ч. I. Вып. 2. Организация алфавитного каталога книг." М., 1961.

3. Liitmine. Kaartide liitmine kataloogi toimub ilma kontrollita. Paralleelselt liitmisega avatakse isikunimede initsiaalid ning kirjutatakse välja uued kollektiivautorid

¹ Единые правила описания произведений печати для библиотечных каталогов. Ч. I. Вып. I. Описание книг. - 2-е изд., испр. и доп. - М., 1959. - 669 с.
² ГОСТ 7.1-76. Библиографическое описание произведений печати. - М., 1977. - 62 с.

kollektiivide võtme jaoks.

4. Kataloogivormistus.

a) teatud hulga kaartide eraldamiseks kasutatakse vahekaarte. Vahekaardile kirjutatakse täht, silp, sõna või autori nimi.

b) Vahekaardid on valgest plastmassist:

- iga tähe ees kitsa keskväljega,
- 80-100 kaardi järel vasakpoolse väljega (vahekaardil tähtede ühendid, sõnad või nimed.)

c) kataloogikasti etiketid on rohelised.

Etiketil on kasti number ja täht, tähtede ühend, sõna või nimi, millega algab esimene kaart kasti ja sidekriipsuga eraldatult täht või tähe ühend, millega algab viimane kaart kasti.

d) kataloogi juurde kuulub silt koos tähestikuga.

IX. AJALUGU¹. Daatumid.

1950.a. alustati kataloogi koostamist, sisaldas ainult nõukogude kirjandust.

1956.a. lisandus välismaine kirjandus

1958.a. lisandus välisperioodika

1963.a. välisperioodika eraldamine

1969.a. lisandusid välisdissertatsioonid

1972.a. jätkatakse keskkataloogina

1975.a. täiendati kataloogi ilukirjanduslike teoste pealkirjaviidetega. (ka retrospektiivselt)

Kuni 1977.a. täiendati kataloogi ka hiljem saanud, kuid ilmunud aastatel 1917-1944. kirjandusega.

1977.a. eraldati kataloogist 11600 kirjet (koos 380 vastava ilukirjanduse pealkirja- ja nimeviitega) 1917-1944.a. ilmunud raamatutest.

1974-1980 a. kataloog redigeeriti.

1981.a. kataloog toodi uude kataloogikappi.

2. Redigeerimine 1974.-1980.a. Redigeerimisel:

a) ühtlustati isikunimed vastavalt juhendile¹

ENE jt. teatmeteoste põhjal. Vajadusel parandati nimed ka vöörkeelse kirjanduse sisekataloogis,

ilukirjanduse puhul ka pealkirjaviidetes. (Eriti

¹ Kirje pealdis vöörk.kirj.alf.kataloogis eri rahvustest autorite ja eri maade kollektiivide puhul, 1972, kinnitatud TRÜ TR meetodika

suured nimemuutused parandati ka süste-
maatilises kataloogis ja G₁). Erinevatelt
nimevormidelt koostati vastavad nimeviited
A ja G kataloogi.

b) avati nimede initsiaalid kataloogi
(erandjuhtudel ka teatmeteoste) põhjal.

c) kontrolliti nimeliste täiendkirjete va-
jalikkust lähtudes kaasaegsetest reeglitest;
mittevajalikud täiendkirjed ja analüütili-
sed kirjed eraldati; täiendkirjete standart-
sõnad (toim., tema kohta, kaanepealk. jm.)
muudeti ühtselt eestikeelseteks, vajadusel
need sõnad lisati isikule või pealkirjale
ja kaart liidet sigesse kohta.

d) kontrolliti ilmumisandmete ja paginatsioo-
ni olemasolu (eriti vanade täiendkirjete
puhul) ning peeti silmas kataloogi ajalist
ulatust.

e) kontrolliti kaartide järjestust

f) koostati kollektiivide võti

g) kontrolliti kaartide puhtust, loetavust,
kohaviida selgust; osa kaarte asendati uute-
ga.

3. Põhitöötajad

Erika Nugin, Heljo Konts - 1973.

Elsa Loorits 1973 -

XI. ABIVAHENDID

1. Samad, mis võõrkeelse kirjanduse peakataloogil:
Единые правила описание произведений печати
для библиотечных каталогов. Ч. I. Вып. I. Описание
книг. - М., 1959.
2. Sama. Ч. I. Вып. 2. Организация алфавитного
каталога книг. - М., 1961.
3. ГОСТ 7. I-76. Библиографическое описание
произведений печати. - М., 1977. - 02 с.
4. Библиографическое описание произведений
печати: Инструктивно-методические указания. -
М., 1978.
5. Гиляревский, Р. С., Фридман, Н. З. Описание
книг на иностранных языках. - М., 1900.
6. ГОСТ 7. II-78. Сокращение слов и словосочетаний
на иностранных европейских языках в библио-
графическом описании произведений печати. -
М., 1980.
7. Võõrkeelsete trükiste kirjeldamise lühendid. -
Tln., 1977.
8. Kataloogija otsuste kartoteek.
9. Käesolev kataloogijuhend koos lisadega.

- XII. TÖÖKORD
1. Kataloogi redaktor vastutab kataloogi eest:
    - a) tagab kataloogi vastavuse käesolevale juhendile ja tema lisadele.
    - b) juhib või viib läbi igapäevast kataloogitööd: Kaartide liitmine, kustutatud kirjanduse kaartide eraldamine, kustutamine või parandamine, kataloogi jooksev redigeerimine ja hooldamine.
    - c) täiendab kataloogijuhendi lisasid (2 eks,) ja kataloogija otsuste kartoteeki.
  2. Perioodika osakond. Annab perioodilistes väljaannetes ilmunud võõrkeelsete monograafiade ja iseseisvat pealkirja omavate kogumike kohta individuaalkirjed.

Kataloogijuhend on koostatud 2 eksemplaris:

1. Kataloogimisosakonna eksemplar,
2. Kataloogi redaktori eksemplar.

okt. 1985.

Koostaja: E.Loorits